

150

Ilmanlaadusta viestintä korostuu lainsäädännön muutosten myötä

21.5.2026 Mittaajatapaaminen

Anu Kousa, ilmansuojelun erityisasiantuntija, FT

HSY

Tulevaisuudessa ilmanlaatutietoa on oltava entistä kattavammin saatavilla ajantasaisesti

Yleisölle ja asian kannalta merkityksellisille järjestöille kuten:

- Ympäristöjärjestöt
- Terveysalan järjestöt
- Kuluttajajärjestöt
- Herkkien ja haavoittuvien väestöryhmien etuja valvovat järjestöt
- Terveystieteiden ammattihenkilöitä edustavat järjestöt
- Muut merkitykselliset terveydenhuoltoalan elimet ja teollisuuden toimialaliitot

Saatavilla oltava muun muassa:

Ilmanlaatuindeksi (EEA:n indeksi huomioitava)

Tunneittain päivittyvät pitoisuudet

Näytteenottopaikat

Mahdollisuuksien mukaan, miten vertautuvat WHO:n ohjearvoihin

Havaitut mahdolliset normien ylitykset

- **Mitä havaittu**
- **Ennuste lähitulevaisuuteen**

Tiedot terveys- ja kasvillisuusvaikutuksista

Ennalta ehkäisevät ja altistumista vähentävät toimet, toimintasuositukset päästöjen vähentämiseksi

Mahdolliset pidennyspäätökset, etenemis- ja ilmansuojelusuunnitelmat, lyhyen aikavälin toimintasuunnitelmat

Uuden raja-arvotason ylityksistä viestitään jo nyt

- Uudet raja-arvot tulee saavuttaa vuoteen 2030 mennessä.
- Pitoisuuksia verrataan uuteen raja-arvoon jo vuosina 2026-2029.
- Siksi viestimme jo uuden raja-arvotason ylityksistä viranomaisille.

Hyvä ilmansuojeluasiantuntija,

Tämä on HSY:n pääkaupunkiseudun [viestintäsuunnitelman](#) (hyväksytty joulukuussa 2025) mukainen ilmoitus hengitettävien hiukkasten (PM10) raja-arvotason ylitymisestä.

Raja-arvotason ylitys 15.4.2026

Nykyinen raja-arvo ylittyy, kun raja-arvotaso (50 ug/m³) on ylittynyt kalenterivuoden kuluessa yli 35 päivänä.

- Mannerheimintieellä (60 µg/m³)
- Herttoniemessä (53 µg/m³)

Ylitys johtui katupölystä, jota liikennevirta nostattaa kuivilta kaduilta.

Ylitysten lukumäärät löytyvät viestin lopussa olevasta taulukosta. Ylitykset päivittyvät reaaliaikaisesti myös verkkosivuillamme <https://www.hsy.fi/katupoly/polyisten-paivien-maarat>

Ilmansaasteiden pitoisuudet näkyvät tältä sivulta: <https://www.hsy.fi/ilmanlaatu-ja-ilmasto/ilmanlaatu-nyt/ilmansaasteiden-pitoisuudet-nyt/>

Ilmanlaadun tilannekuvaus tänä aamuna klo 8

Ilmanlaatu on tänä aamuna pääasiassa hyvä tai tyydyttävä koko pääkaupunkiseudulla. Aamupäiväksi ennustettu sade hillitsee todennäköisesti pölyämistä loppupäivän, katujen kuivahtaessa katupölyä voi nousta taas ilmaan.

Arvio tilanteen kehittymisestä:

Ilmatieteen laitoksen ennusteen mukaan lähipäivinä on luvassa poutasäätä, mutta myös ajoittaisia vesisateita. Katupölyä voi olla runsaasti ilmassa, kun kadut ja tiet ovat kuivia. Sateet helpottavat ilmanlaatuilannetta hetkellisesti.

Raja arvo tiukentuu – valmistautuminen tulevaan

PM10-raja-arvo tiukentuu. Raja-arvotaso (nyt 50 µg/m³) on vuodesta 2030 alkaen 45 µg/m³ ja ylityksiä sallitaan enää 18 vuodessa. Uusi raja-arvo tulee saavuttaa vuoteen 2030 mennessä. Jos on riski, että tulevaa raja-arvoa ei saavuteta, tulee kaupunkien tehdä kattava etenemissuunnitelma tehokkaine toimenpiteineen. Sen vuoksi vuosien 2026–2029 aikana seurataan tilannetta ja tehdään toimenpiteitä, jotta päästään tulevan raja-arvon alapuolelle ajoissa.

Tulevan raja-arvotason ylitykset 15.4.2026

Tuleva raja-arvo ylittyy, kun raja-arvotaso (45 ug/m³) on ylittynyt kalenterivuoden kuluessa yli 18 päivänä.

Hengitettävien hiukkasten (PM10) pitoisuus ylitti tulevan raja-arvotason:

- Mannerheimintieellä (60 µg/m³)
- Herttoniemessä (53 µg/m³)
- Teollisuuskatu (47 µg/m³)

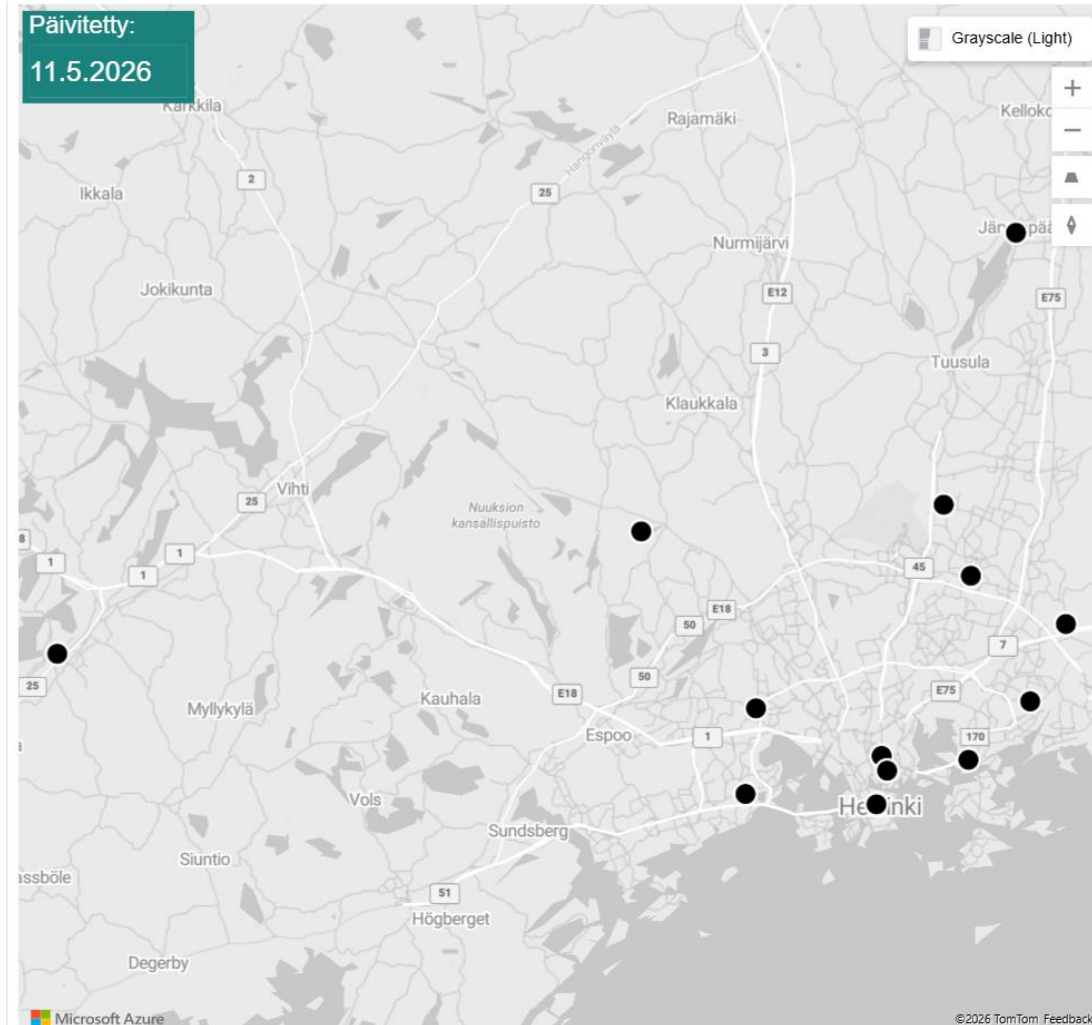
Ylitys johtui katupölystä, jota liikennevirta nostattaa kuivilta kaduilta.

Mittausasema	50 µg/m ³ raja-arvotason ylitys (kpl) Ylityksiä sallitaan 35 kpl	45 µg/m ³ raja-arvotason ylitys (kpl) Ylityksiä sallitaan 18 kpl
Mannerheimintie	3	6
Herttoniemi	3	4
Teollisuuskatu	3	5
Kallio		
Vartiokylä		
Leppävaara	6	7
Tapiola		
Luukki		
Tikkurila	1	1
Ilola		
Jätevoimala		
Lohja	1	1
Järvenpää	4	6

Uuden raja-arvotason ylityksistä viestitään jo nyt

Ylitysmäärät löytyvät myös nettisivuiltamme hsy.fi/katupoly/polyisten-paivien-maarat/

Raja-arvotason (50 µg/m³) ylitykset:

Sijainti	Ylityspäivien määrä (kpl)
Leppävaara	6 ●
Herttoniemi	4 ●
Järvenpää	4 ●
Mannerheimintie	3 ●
Teollisuuskatu	3 ●
Lohja	1 ●
Tikkurila	1 ●
Ilola	0 ●
Jätevoimala	0 ●
Kallio	0 ●
Luukki	0 ●
Tapiola	0 ●
Vartiokylä	0 ●

Uuden raja-arvotason (45 µg/m³) ylitykset:

Sijainti	Ylityspäivien määrä (kpl)
Leppävaara	7 ●
Järvenpää	6 ●
Mannerheimintie	6 ●
Herttoniemi	5 ●
Teollisuuskatu	5 ●
Lohja	1 ●
Tikkurila	1 ●
Ilola	0 ●
Jätevoimala	0 ●
Kallio	0 ●
Luukki	0 ●
Tapiola	0 ●
Vartiokylä	0 ●

Toimintaohjeita ilmanlaadun heiketessä

- Toimintaohjeet ilmanlaadun heiketessä (myös sv ja en) hsy.fi/toimintaohjeet

Tulossa kansallisesti ja jalkautetaan pääkaupunkiseudulle:

- HSY kehittää toimintaohjeita huomioiden THL:ssa tuotettavat tiedot terveystieteistä ja toimenpiteistä.
- Yhteistyössä THL:n ja IL:n kanssa HSY kehittää ilmanlaatuindeksiä.

Katupöly

- Vältä pölyisinä päivinä vilkasliikenteisiä alueita, jos pystyt. Hengityssuojain voi myös auttaa, mutta se ei sovi kaikille.
- Ulkoile kauempana vilkasliikenteisistä paikoista - jo yhden korttelin päässä ruuhkaisesta kadusta ilma on puhtaampaa.
- Vältä voimakasta fyysistä räsitystä pölyisillä alueilla.
- Harkitse siirtymistä sisätiloihin, jos koet ärsytysoireita.
- Pidä ikkunat kiinni pölyisinä aikoina. Huolehdi ikkunoiden ja ovien tiivisteistä.
- Kuivata pyykki sisällä.
- Hanki asuntoon tehokkaat tuloilmansuodattimet ja pidä ne kunnossa. Vaihda suodattimet keväisin ja syksyisin.

Pienhiukkaset ja otsoni

- Harkitse siirtymistä sisätiloihin, jos koet ärsytysoireita.
- Vältä voimakasta fyysistä räsitystä ulkoilmassa.
- Vältä asuntosi tuulettamista. Huomaa, että jos asuntosi sisälämpötila kohoaa tukalaksi ja olet hengitys- tai sydänsairas, sinun on syytä tuulettaa asuntoasi. Liiallinen kuumuus voi olla sinulle pahempi terveystieteiden riski kuin huono ilmanlaatu.

Typpidioksidi

- Ulkoile kauempana vilkasliikenteisistä paikoista - jo yhden korttelin päässä ruuhkaisesta kadusta ilma on puhtaampaa.
- Vältä voimakasta fyysistä räsitystä ulkoilmassa etenkin lähellä vilkasta liikennettä.
- Harkitse siirtymistä sisätiloihin, jos koet ärsytysoireita.

Tulevaisuudessa herkät ja haavoittuvat ryhmät korostuvat viestinnässä

- Huipputasoihin liittyvistä oireista, ilmansaasteille altistumiselle vähentävistä ja suojaavista toimintatavoista oltava saatavilla tietoa
- Kannustettava asettamaan tiedot paikoille, joissa herkät ja haavoittuvat usein käyvät, kuten esim. terveydenhuoltolaitoksissa
- Eriteltyinä terveysvaikutukset ja suositeltavat varotoimet herkille ja haavoittuville väestöryhmille

Ilmansaasteille herkät ja haavoittuvat ovat:

- henkilöt, joiden terveys tai elinolosuhteet tekevät heistä keskimääräistä alttiimpia ilmansaasteiden haitallisille vaikutuksille
- erityisesti hengitys- ja sydänsairaat, iäkkäät, lapset sekä sosioekonomisesti heikommassa asemassa olevat

Miten herkkiä väestöryhmiä jo palvellaan viestinnässä

- Teksti-TV [Sivu 424 - Teksti-TV – yle.fi](#)
  - Osasta Suomen kaupunkeja näkyy tunneittain päivittyvä ilmanlaatuindeksi
  - Näkyy HSY:n ilmanlaadun arki-aamun tilannekuva ja jos tilannekuvaa päivitetään
- Ilmanlaatu on Ylen TV1 Aamulähetyksessä osasta Suomen kaupunkeja ja pääkaupunkiseudulta myös paikallisradiossa
- Reaaliaikainen ilmanlaatatieto Helsingin palvelukotien, terveysasemien ja yleisten tilojen infonäytöillä
- Potilasjärjestöt lisätty HSY:n viranomaisviestinnän jakelulistoille, saavat tiedon heti kun ilmanlaatu on heikentynyt ja jakavat tietoa jäsenilleen

Ilmanlaatu 22.4. klo 7-8 1/2	
kaupungeissa	
	Ilmanlaatualue
Espoo, Leppävaara	hyvä
Helsinki, Mannerheimintie	tyydyttävä
Vantaa, Tikkurila	tyydyttävä
Lappeenranta, keskusta	hyvä
Jyväskylä, Hannikaisenkatu	hyvä
Kokkola, Kauppatori	hyvä
Kuopio, Maaherrankatu	hyvä
Lahti, Saimaankatu	hyvä
Oulu, keskusta	hyvä
Tampere, Pirkankatu	tyydyttävä
Vaasa, keskusta	hyvä
Turku, Kauppatori	hyvä

Ilmanlaatu pääkaupunkiseudulla >>>

www.ilmatieteenlaitos.fi/ilmanlaatu

Ilmanlaatu 21.4. klo 8.25 2/2
pääkaupunkiseudulla

Tänä aamuna katupölyä nousee ilmaan kuivilta tien pinnoilta. Ilmanlaatu on monin paikoin välttävä pääkaupunkiseudulla ja muualla Uudellamaalla. Kauempana liikenteestä ilmanlaatu on hyvä tai tyydyttävä.

Lisää: www.hsy.fi/ilmanlaatu

Miten herkkiä väestöryhmiä jo palvellaan viestinnässä

HSY:n ensimmäinen selkotunnuksen saanut esite ([linkki](#))

- Myös ruotsi (selkokieli) ja englanti

Tulossa pääkaupunkiseudulle

- Perusinfopaketti ilmanlaadusta Seniori-
infon työntekijöille (ILME), hyödynnettävissä
myös muualla pk-seudulla

Ilmanlaatu ja hyvinvointi: opas senioreille

Näin seuraat ilmanlaatua ja
suojaat terveyttäsi ilmansaasteilta.

Luftkvalitet och välbefinnande: handbok för seniorer

Så här följer du luftkvaliteten och
skyddar din hälsa mot luftföroreningar.

Air quality and wellbeing: guidebook for seniors

This is what you can do to follow
the air quality and protect your health.

Valokuva: Vantaan kaupunki. Kuvaaja: Sakari Manninen.

Bild: Vanda stad. Fotograf: Sakari Manninen.

Image: City of Vantaa. Photographer: Sakari Manninen.

Kitkaradio- ja puunpolttokampanja

Kitkaradiokampanja

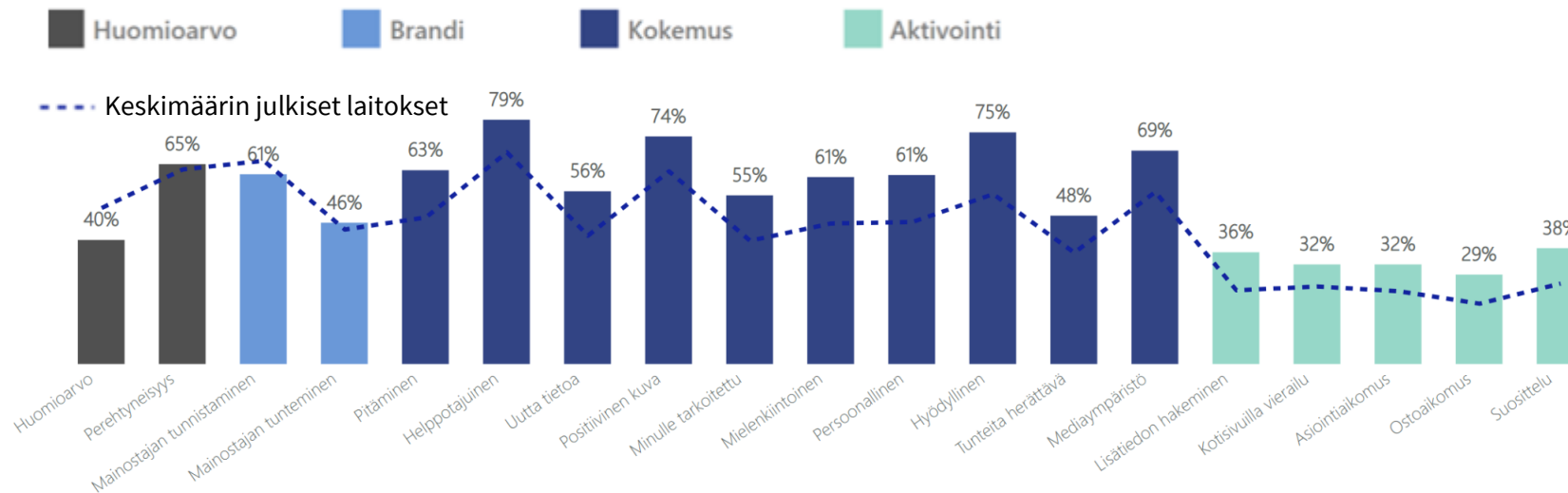
- Tehty 3 kertaa (2024, 2025 ja 2026)
- Kesto 4 vko
- Kohdennus: autoilijat
- Kanavat: Bauer Hki Total (Uusimaa), Iskelmä, Radio City, Nostalgia ja TOP51/Kasari
- 30 s arki-aamuisin ja iltapäivisin

Arvioitu tavoitavuus: 330 000- 550 000

Puunpolttokampanja

- Kampanja sisälsi natiiviartikkelin, jossa oli puunpolttotesti.
- Artikkelia mainostettiin bannerilla Sanoman digiverkostossa.

Sivunäytöt	Kävijät	Vietetty aika keskimäärin / Verkko (MM:SS)	Vietetty aika keskimäärin / Sovellus (MM:SS)
19 596	14 676	04:05	02:15

- Kohdennus: Uusimaa ja omakotiasujat
- Kohdennus onnistui hyvin.
- Sisällön parissa viihdyttiin erityisen hyvin ja lukuajat venyivät selkeästi vertailuaikojen pidemmiksi, etenkin sovelluksessa.

Pääkaupunkiseudun viestintäsuunnitelma

- Yhteinen toimintamalli pääkaupunkiseudun ilmanlaadun erityistilanteista viestimiseen
- Suunnitelmassa on huomioitu uudet raja-arvot, tiedotus- ja varoituskynnykset
- Kielet: suomi ja ruotsi

3	Hengitettävät hiukkaset (PM ₁₀) - Katupöly _____
3.1	Ennuste ilmanlaadun heikkenemisestä katupölykauden alussa .
3.2	Viestintä raja-arvotason ylittymisestä .....
3.3	Viestintä vuorokausiraja-arvon ylittymisestä .....
3.4	Viestintä tulevan raja-arvotason ylittymisestä .....
3.5	Viestintä tulevan vuorokausiraja-arvon ylittymisestä .....
3.6	Pääväylien kastelupyyntö .....
3.7	Viestintä tiedotuskynnyksen ylittyessä .....
3.8	Viestintä varoituskynnyksen ylittyessä .....
3.9	Mahdollisia suosituksia ja toimenpiteitä .....
3.9.1	Viranomaisille.....
3.9.2	Asukkaille.....

4	Pienhiukkaset (PM _{2,5}) – Kaukokulkeuma ja savut _____
4.1	Ennuste pienhiukkasten kaukokulkeumasta tai suurpalojen savuista
4.2	Tieto alkavasta kaukokulkeumasta .....
4.3	Viestintä merkittävästä kaukokulkeumasta .....
4.4	Viestintä äkillisestä savuhaitasta .....
4.5	Viestintä tiedotuskynnyksen ylittyessä .....
4.6	Viestintä varoituskynnyksen ylittyessä .....
4.7	Mahdollisia suosituksia ja toimenpiteitä .....
4.7.1	Viranomaisille.....
4.7.2	Asukkaille.....
5	Typpidioksidi (NO ₂) – Liikenteen pakokaasut _____
5.1	Ennuste ilmanlaadun mahdollisesta heikkenemisestä ..
5.2	Tieto alkavasta ilmanlaadun heikkenemisestä .....
5.3	Viestintä merkittävästä ilmanlaadun heikkenemisestä ..
5.4	Viestintä tiedotuskynnyksen ylittyessä .....
5.5	Viestintä varoituskynnyksen ylittyessä .....
5.6	Mahdollisia suosituksia ja toimenpiteitä .....
5.6.1	Viranomaisille.....
5.6.2	Asukkaille.....
6	Otsoni (O ₃) - Kaukokulkeuma _____
6.1	Viestintä tiedotuskynnyksen ylittyessä ....
6.2	Viestintä varoituskynnyksen ylittyessä ....
6.3	Mahdollisia suosituksia ja toimenpiteitä ..
6.3.1	Viranomaisille.....
6.3.2	Asukkaille.....

Viestintäsuunnitelmassa määritetyt roolit ja vastuut ilmanlaadun erityistilanteiden aikana

HSY vastaa ilmanlaadun tehostetusta seurannasta ja tilannekuvan luomisesta.

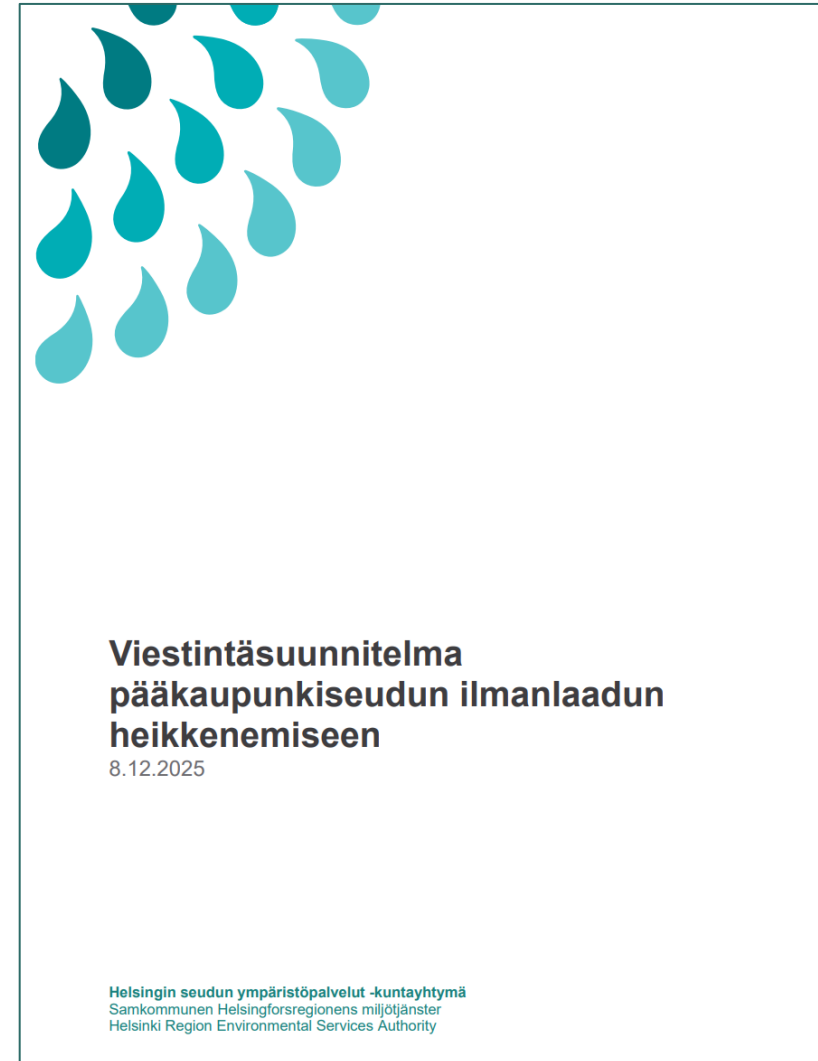
HSY:n vastuulla on viestiä ilmanlaadun erityistilanteista viranomaisille ja asukkaille.

Jos tarvitsee tehdä tiedote:

- **HSY tehnyt valmiit tiedotepohjat**
- **Tarvittaessa viestii myös kansallisten tahojen kanssa**

Kaupungit viestivät harkintansa mukaan.

Kaupunkien vastuulla ovat toimenpiteet ilmanlaadun parantamiseksi.

3 Hengitettävät hiukkaset (PM₁₀) - Katupöly

3.2 Viestintä raja-arvotason ylittymisestä

Hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) vuorokausiarvotaso 50 µg/m³ on ylittynyt edellisenä päivänä.

Tilanteita on joka kevät monta, usein monena peräkkäisenä päivänä, mutta myös syksyisin talvirengaskauden alkamisen jälkeen.

Viranomaiset

HSY lähettää tiedon sähköpostilla Katupöly-ryhmälle.

Asukkaat

HSY julkaisee tiedon raja-arvotason ylittymisestä verkkosivuillaan.

HSY tiedottaa katupölykauden alkamisesta ja tarvittaessa katupölykauden aikana.

Kaupungit tiedottavat harkintansa mukaan.

**Esimerkkinä PM10-vrk-raja-
arvotason ylityksestä s. 10**

3.9 Mahdollisia suosituksia ja toimenpiteitä

3.9.1 Viranomaisille

- Katu- ja tienpinnat tai pientareet kastellaan tarpeen mukaan laimealla suolaliuoksella, joka pitää pölyn kosteana ja estää sen nousemista ilmaan.
- Tehostetaan hiekanpoistoa ja katujen puhdistusta.
- Kehotetaan kiinteistöjä puhdistamaan omalla vastuullaan olevat jalkakäytävät ja muut alueet.
- Kerrotaan terveysvaikutuksista ja niiden vähentämismahdollisuuksista. Lisätietoja: hsy.fi/terveysvaikutukset/ ja hsy.fi/toimintaohjeet/ (sivustot myös ruotsiksi ja englanniksi).

3.9.2 Asukkaille

- Vältä pölyisinä päivinä vilkasliikenteisiä alueita, jos pystyt. Hengityssuojain voi myös auttaa, mutta se ei sovi kaikille.
- Ulkoile kauempana vilkasliikenteisistä paikoista – jo yhden korttelin päässä ruuhkaisesta kadusta ilma on puhtaampaa.
- Vältä voimakasta fyysistä rasitusta pölyisillä alueilla.
- Harkitse siirtymistä sisätiloihin, jos koet ärsytysoireita.
- Pidä ikkunat kiinni pölyisinä aikoina. Huolehdi ikkunoiden ja ovien tiivisteistä.

Viestintäsuunnitelman mukaiset jakeluryhmät

HSY lähettää viestintäsuunnitelman mukaisesti eri ilmanlaatuilanteissa viestin eri jakeluryhmille.

Päivitämme ryhmiä vähintään kerran vuodessa.

Asiantuntijaryhmät	Katu- pöly	Pää- väylät	Pien- hiukkaset	Typpi- dioksidi	Otsoni	Tiedotteet
Kaupunkien ilmansuojeluasiantuntijat	x	x	x	x	x	x
Ympäristöjohtajat	x	x	x	x	x	x
Kaupunginjohtajat			x		x	x
Kaupunkien viestintä	x	x	x	x	x	x
Katujen kunnossapito	x	x				x
Terveysturvallisuus- viranomaiset			x		x	x
Yhteistarkkailun asiantuntijat	x		x	x	x	x
Lupa- ja valvontavirasto	x	x	x	x	x	x
Elinvoimakeskus		x				x
Ympäristöministeriö			x		x	x
Ilmatieteen laitos			x		x	x
THL			x		x	x
Potilasjärjestöt ja - yhdistykset			x		x	x

Toimiva viestintä syntyy yhteistyönä

Jatkossakin tarvitaan hyvää yhteistyötä, jotta viestit ovat yhtenäisiä

Ydinviestien tärkeää olla samankaltaisia

Yhdessä mietittävää THL, IL ja kunnat:

- ilmanlaatuindeksi
- terveysviestit
- huomioitava erityisesti herkät ja haavoittuvat
- mitä muuta?

Kiitos!

Kysymyksiä?